

Методи та об'єкти дослідження. Аналіз заснований на даних Державного реєстру лікарських засобів України, а також на інформації про дієтичні добавки, яка розміщена на сайті <https://compendium.com.ua>. Були застосовані методи: спостереження, традиційний аналіз документів та контент-аналіз.

Основні результати. Препарати кальцію у класифікації АТС мають шифр А12 А. В Україні станом на 20 жовтня 2021 р. зареєстровано 21 торгову назву лікарських засобів (ЛЗ), які відносяться до цієї підгрупи. За складом 10 з них містять кальцій у формі карбонату та вітамін D₃ (холекальциферол), до деяких ЛЗ додано токоферол; 9 — це препарати глюконату кальцію, ще два — містять кальцій у поєднанні з іншими мінералами (магнієм, цинком, міддю, марганцем, бором). Препарати, що містять глюконат кальцію представлені у формі таблеток та розчину для ін'єкцій. Усі вони виробляються в Україні. Ін'єкційні форми застосовуються при гострій гіпокальціємії, у якості антидоту при отруєннях солями магнію, щавлевої та фтористої кислоти та при переливанні крові. Таблетки застосовують для поповнення нестачі іонів кальцію у організмі. Препарати кальцію к вітаміном D₃ призначені виключно для перорального застосування. Вони застосовуються для профілактики та лікування дефіциту кальцію та вітаміну D. Більшість з них у формі таблеток або жувальних таблеток, один ЛЗ — кальцикер (Індоко Ремедіс Лімітед, Індія) — у формі оральної суспензії. Серед ЛЗ такого складу лише один виробляється в Україні — азвестив (Київський вітамінний завод). Окрім ЛЗ дефіцит кальцію в організмі можна поповнити, застосувавши дієтичні добавки. Інформація про них розміщена на сторінці довіднику «Компендіум» у рубриці «Дієтичні добавки», де під шифром 3.1.4 є група «Дієтичні добавки, що містять кальцій», у якій надана інформація про 22 продукти, які мають різноманітний склад, форми випуску та особливості застосування.

Висновки. Для поповнення нестачі кальцію на фармацевтичному ринку існують два типи продуктів — лікарські засоби та дієтичні добавки. У складі ЛЗ кальцій здебільшого присутній у формі кальцію карбонату або кальцію глюконату.

Аналіз проблем в організації масової вакцинації населення від коронавірусної інфекції у різних країнах світу

Кошляк Я.О., Чернуха В.М., Панфілова Г.Л.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

lassynka33@gmail.com

Вступ. Пандемія коронавірусної інфекції вплинула практично на всі сфери суспільного життя та галуззі економіки. Не стоїть осторонь у цьому переліку й система фармацевтичного

забезпечення населення. Масове ураження населення цією інфекцією та стрімке її поширення призвело до значного напруження у суспільстві та у національних системах охорони здоров'я. За думкою більшості фахівців одним із дієвих напрямків вирішення зазначеної проблеми є проведення масової вакцинації населення від коронавірусної інфекції.

Мета дослідження – проаналізували проблеми в організації масової вакцинації населення від коронавірусної інфекції у різних країнах світу.

Методи та об'єкти дослідження. Наукометричні бази Scopus, Web of Science, ResearchGate і інші джерела в мережі Internet.

Основні результати. В Європейському регіоні коронавірусна інфекція почала розповсюджуватися з районів Північній Італії, а саме провінції Ломбардія. З цих областей вірус коронавірусної хвороби став швидко поширюватися в сусідні країни Західної Європи, а саме – Францію, Іспанію, Німеччину. Як свідчать дані спеціальних джерел, таке стрімке розповсюдження коронавірусу в Італії та інших країнах Європейського Союзу (ЄС) було обумовлено наявністю тісних та активних ділових, торгових та транспортних контактів з Китайською Народною Республікою, а також й між собою. Майже за 2-3 тижні пандемія коронавірусної інфекції охопила країни Центральної та Східної Європи. Так, вже на початку 2020 р. випадки зараження коронавірусної інфекції спостерігалися у Польщі, Румунії, Україні, а також та Балканах (Хорватія, Сербія, Словенія, Чорногорія та ін.). В одній з самих розвинутих країн світу – США перша хвиля коронавірусної інфекції почала дуже стрімко розвиватися вже на початку 2020 р.. Так, вже наприкінці березня 2020 р. США зайняло перші сходинки у рейтингу країн за кількістю нових випадків зараження населення коронавірусною інфекцією. У цьому рейтингу США обійшло такі країни, як Китайська Народна Республіка та Італія. У квітні 2020 р. за офіційними даними ВООЗ США зайняло першу позицію у світі за кількістю випадків смертей від наслідків розвитку гострих респіраторних патологій. Всього, в США фахівців визначають наявність 4-х хвиль розвитку коронавірусної інфекції: перша тривала з березня по травень 2020; друга – з кінця червня по вересень 2020; третя хвиля – з листопада 2020 по квітень 2021; четверта – з початку липня і понині. За даними аналізу спеціальних джерел інформації можна стверджувати, що процес масової вакцинації населення від коронавірусної інфекції по різних країнах світу має різні темпи (%) та характеризується, як типовими проблемами в їх організації, так й тими, які є специфічними для національних систем охорони здоров'я. Крім цього, по країнах світу зазначений процес протікає у суспільному середовищі, що має різний рівень довіри населення. Низькій рівень довіри населення до вакцинації, особливо серед працездатних осіб має дуже важливе значення в організації ефективної боротьби проти коронавірусної інфекції. Початок грудня 2020 р., а саме 8.12.2021 р. став важливим та переломним моментом у боротьбі світової спільноти с

коронавірусною інфекцією. Так, у Великій Британії була розпочата масова вакцинація населення від коронавірусної інфекції. Вже 25.01.2021 р. вакцинацією були охоплені більшість країн Європи, Північної Америки, більшість країн Латинської Америки та Південно-Східної Азії. Фахівців зазначають, що найменша кількість країн, які поки не розпочали вакцинацію знаходиться в Африці та Середній Азії. На даний час позиції країн-лідерів за кількістю доз вакцини на 100 громадян займають – Ізраїль (90,22), Об'єднанні Арабські Емірати (59,11), Велика Британія (28,57), США (20,08) та Чилі (16,78) Наприклад, в США принаймні одну дозу вакцини отримали майже 63,0% населення, а приблизно половина населення (49,4%) отримали дві дози вакцини від коронавірусної інфекції. Останні дані, які представлені у спеціальних джерелах вказують, що новим штамом Дельта в США активно заражаються, як вакциновані, так й невакциновані люди. При цьому, фахівців відмічають, що ефективність захисту від зараження знизилась з 91,0% до 66,0%, проте вакцини на загал демонструють свою ефективність у запобіганні госпіталізацій, тяжких та смертельних випадків. Враховуючи негативний досвід активного поширення коронавірусної інфекції в Італії та деяких країнах ЄС, а також враховуючи матеріально-технічну неготовність української охорони здоров'я до прийняття таких тяжких пандемічних викликів, в Україні з лютого 2021 р. почали вакцинувати населення від коронавірусної інфекції.

Висновки. Підсумовуючи результати проведено аналізу можна стверджувати про наступне. Сьогодні більшість країн світу вже адаптувалась до умов пандемії. Люди почали звикати до режимів суворого та адаптивного карантину, дотримуватися соціальної дистанції, правил асептики та постійного носіння засобів індивідуального захисту (маски, захисні рукавички, противірусні респіратори тощо). Світове суспільство буде жити з коронавірусною інфекцією, за оцінкою фахівців, принаймні ще 2-5 років.

За умов проведення масової вакцинації населення необхідно проводити у суспільстві ефективні інформаційні програми метою яких, повинно стати поширення достовірної та зрозумілої інформації з щеплень. Державні регуляторні органи, які діють у національних системах охорони здоров'я у різних країнах світу повинні зробити якомога більше задля підвищення рівня фізичної та соціально-економічної доступності вакцин для пересічних громадян.